

PRIMER - UČNI LIST

UL1 - Delo s SSKJ

Navodila

Navodilo vsake vaje je resda zapisano v 2. osebi ednine, a same naloge boste reševali v dvojicah, zato se s sošolcem najprej potihem pogovorita, rešitev pa napišita, šele ko se oba strinjata. Če je potrebno, si delo razdelita (npr. eden išče po slovarju, drugi zapisuje). Pri delu uporabljajte SSKJ.

1. «Beseda nagajivka»

- a) Poišči ji ustrezno sopomenko ali
- b) pomen besede pojasni tako, da napišeš kratko zgodbo (5-6 povedi), v kateri razložiš pomen besede ali
- c) narišeš strip.

2. Podčrtaj pravilno trditev. Svojo odločitev utemelji.

Besedi *trdoglav* in *trmoglav* sta sopomenki.

RES JE NI RES

Besedi *sramoten* in *sramežljiv* sta sopomenki.

RES JE NI RES

Besedi *nesramen* in *nesramežljiv* nimata enakega pomena.

RES JE NI RES

Besedi *ljubezniv* in *ljubezenski* sodita v isto besedno družino, vendar nimata enakega pomena.

RES JE NI RES

Besedi *zaničevan* in *zaničljiv* sta protipomenki besede *občudovan*.

RES JE NI RES

2. Poišči

besedi *trdoglav* protipomenko, besedi *trmast* pa sopomenko:

trdoglav – _____ trmast – _____

Kako rečemo, da je nekdo zelo *trmast*? Poišči ustrezni frazem.

3. Kako označimo človeka, ki opravlja svoje naloge/delo nepopolno?

- a) da je površen b) da je len c) da je nesposoben

Kaj pomeni, če je človek neodločen?

- a) da mu manjka odločanje b) da mu manjka odločitev c) da mu manjka odločnosti

4. Kako rečemo človeku, ki ljubi red?

5. Kaj pomeni, če rečemo, da je človek

- a) *natančen*: _____
b) *pikolovski*: _____
c) *površen*: _____
č) *domišljav*: _____
d) *ošaben*: _____
e) *prevzet*: _____
f) *ohol*: _____
g) *jedek*: _____

6. Ali je beseda *len* protipomenka besedi *deloven* ali *delaven*? Utemelji.

7. Besedi *pohlepen* in *pohleven* sta si po zapisu podobni. Ali imata tudi podoben pomen?

8. Ali je *raztresen* človek enako kot *nezbran* človek?

9. Kaj pomeni, če je kdo *lahkoveren*, kaj pa če je *zaupljiv*?

10. Poveži s pomenom na desni, tako da na črtico napišeš ustrezno številko.

_____ veder	1. biti ugodnega, veselega razpoloženja
_____ sebičen	2. ki upošteva le svoje koristi
_____ priljuden	3. ki je rad med ljudmi
_____ nedružaben	4. ki mu manjka družabnosti
_____ kujav	5. ki kaže jezo, nejevoljo pogosto z molkom
_____ muhast	6. ki spreminja svoje odločitve, odnos glede na trenutno razpoloženje
_____ družaben	7. ki je rad med ljudmi in se zna zabavati
_____ velikodušen	8. ki stori komu kaj dobrega, čeprav mu tega ni treba

11. Besede *priljuden*, *družaben*, *nedružaben*, *sebičen*, *velikodušen* razvrsti glede na njihov medsebojni odnos.

sopomenki: _____ – _____
protipomenki: _____ – _____, _____
protipomenki: _____ – _____

12. Poišči ustrezen pridevnik.

- tak, ki ni zbran _____
- ki dela, izpolnjuje svoje obveznosti po načelih vesti _____
- ki ima velike zahteve pri izbiri česa (zlasti pijače, jedi) _____
- zelo izbirčen, zahteven _____
- ki ravna razumno, premišljeno _____

13. Besedam poišči sopomenke.

gospodovalen, lep, pameten, ošaben